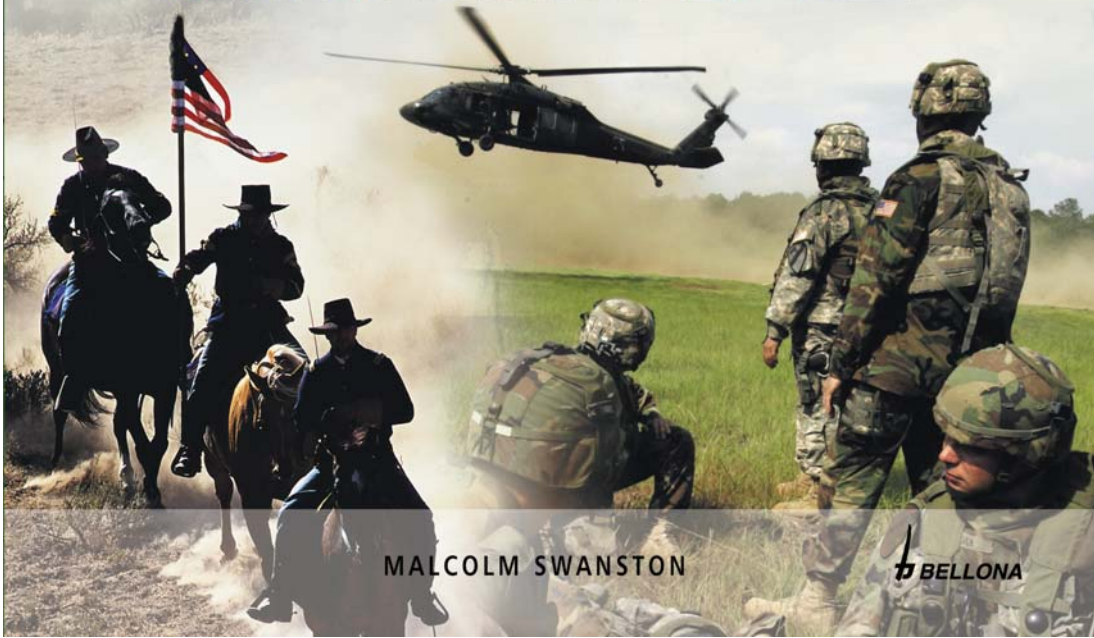
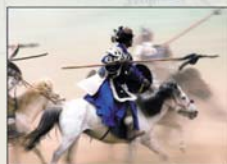

HISTORIA W MAPACH

BITWY I KAMPANIE

170 MAP PRZEDSTAWIAJĄCYCH DZIAŁANIA ZBROJNE
OD STAROŻYTNOSCI DO XXI WIEKU

MALCOLM SWANSTON

BELLONA

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
CZĘŚĆ 1: WOJNY W STAROŻYTNOŚCI	25
CZĘŚĆ 2: OD WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA DO EKSPANSJI ISLAMU	59
CZĘŚĆ 3: WOJNY ŚREDNIOWIECZA I RENESANSU	71
CZĘŚĆ 4: KRÓLOWIE I REWOLUCJE	87
CZĘŚĆ 5: WOJNY EPOKI PRZEMYSŁOWEJ	105
CZĘŚĆ 6: NOWOCZESNA WOJNA	127
SPIS MAP I REKONSTRUKCJI	158

IMPERIUM RZYMSKIE 214

IMPERIUM RZYMSKIE
214

Skuteczna obrona granic imperium zależała od skuteczności armii. Musiała ona sprawnie przemieszczać się po ogromnym terytorium, jak również wznosić umocnienia w miejscach najbardziej narażonych na ataki. Jednak niestabilna sytuacja polityczna w stolicy miała wpływ na żołnierzy. Stopniowo zmieniła się również

rzymska doktryna militarna. Odchodzono od doskonale wyszkolonej piechoty na rzecz bardziej mobilnej kawalerii. Coraz częściej powoływano psd broń najemników ze sprzymerzonych plemion, którym brakowało dyscypliny i profesjonalizmu rzymskich legionistów. Dawało się wyczuć przesunięcie akcentów w strategii rzymskiej. Nastawienie zmieniło się z ofensywnego na defensywne.

IMPERIUM RZYMSKIE
395 (PO PRAWIE)

Aby sprostać wyzwaniom, które przychodziły ze wschodnich celów, Rzymianie potrzebowali coraz liczniejszych oddziałów jazdy. Kopiując perskie wzorce, wyposażyli kawalerzystę i jego wierzchowca w broje, które dawały im ochronę przed cięższą bronią. Po-

mimo zwiększającej się roli kawalerii, Rzym wciąż utrzymywał liczne garnizony i mobilne legiony w różnych miejscach imperium. Legion składał się teraz z sześciu ryścy żołnierzy; dzielili się na dziesięć kohort, z których dwie liczyły tysiąc ludzi, a osiem pięćset. Pod koniec IV w. Rzym mógł wystawić 300-tysięczną armię.

BITWA POD GRUNWALDEM

**BITWA
POD GRUNWALDEM
15 LIPCA 1410**

To jedna z największych bitew średniowiecznej Europy. Zakon Krzyżacki poniósł w niej drugącającą klęskę. Rycerze zakonni chcieli rozszerzyć swoje panowanie na terytorium Polski i Litwy, napotkali jednak silny opór. Po obu stronach walczyło tysiące ciężkozbrojnych kawalerzystów, jednak przewaga liczebna sił polskich i litewskich, a także zastosowanie przez nie przemyślanej taktyki, doprowadziły do zwycięstwa. Straty krzyżackie szacuje się na 8 tys. poległych i 14 tys. wziętych do niewoli.

**BITWA POD
GRUNWALDEM,
15 LIPCA 1410**

▬ jazda krzyżacka

▬ piechota krzyżacka

■ stanowisko dowództwa
Wielkiego Mistrza

■ stanowisko dowództwa
króla polskiego

▬ chorągwie polskie

▬ oddziały litewskie

▬ pułki smoleńskie

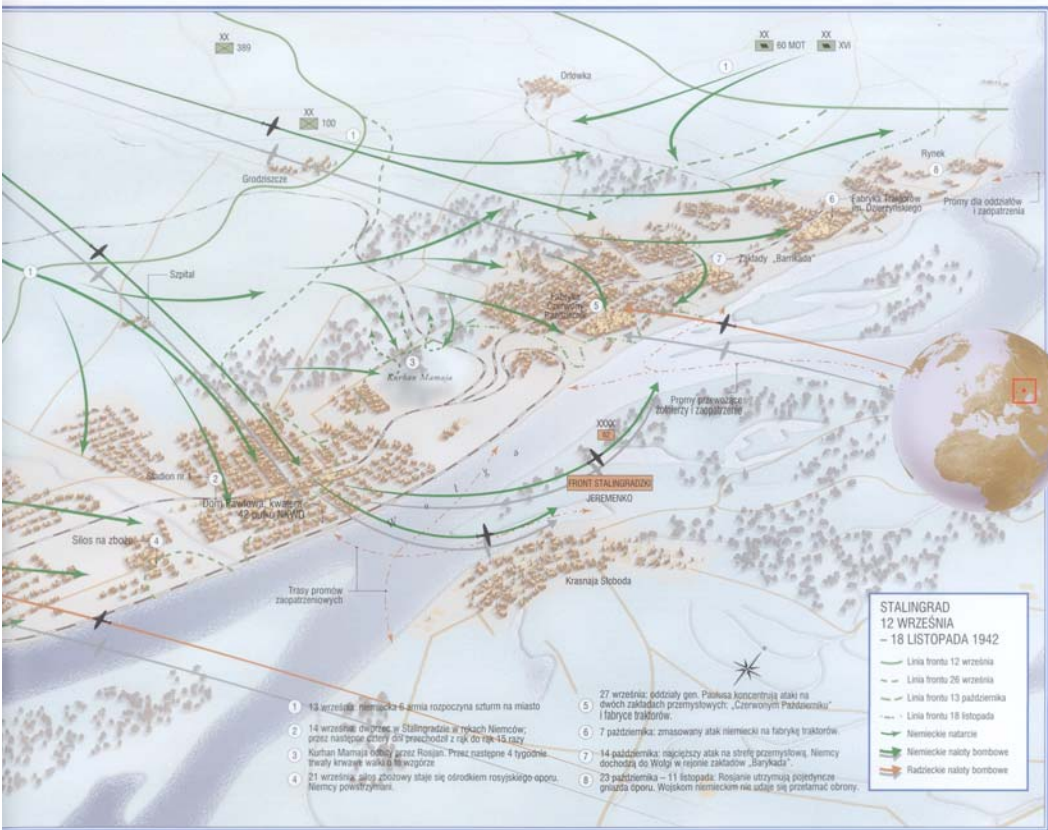
BITWA POD STALINGRADEM

BITWA POD STALINGRADEM, WRZESIEŃ-LISTOPAD 1942

To jedna z najkrwawszych bitew w historii ludzkości. Łączna lista ofiar śmiertelnych wyniosła ok. 1,5 mln, walkę zaś cechowała brutalnością i braki szacunku dla życia żołnierzy i ludności cywilnej. Uderzenie na Stalingrad, bitwa

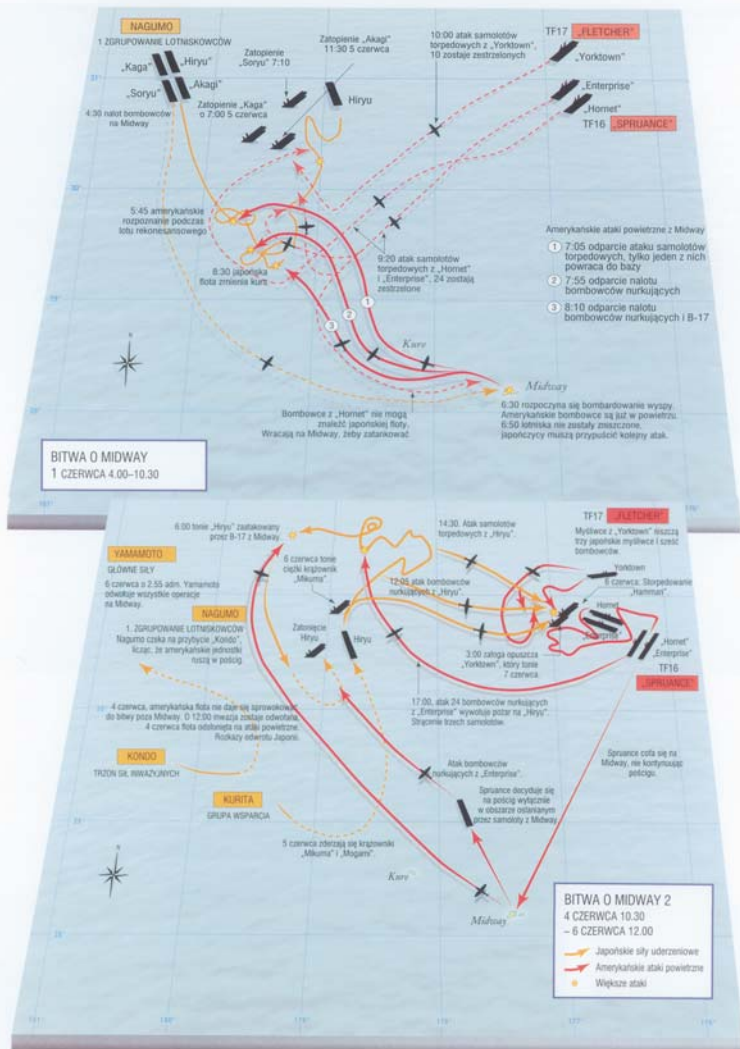
wewnątrz miasta i w końcu radziecka kontrofensywa zakończyły się zagładą niemieckiej 6 armii. Broniący się w Stalingradzie generał Paulus miał rozkaz Hitlera, by bronił miasta za wszelką cenę. W beznadziejnej sytuacji Paulus nie popełnił samobójstwa i był jedynym niemieckim feldmarszałkiem wziętym do niewoli.

BITWA O MIDWAY

BITWA O MIDWAY

Admiral Yamamoto chciał umieroczyć amerykańską Flotę Pacyfiکی na tyle dluęo, by umocnić japońskie pozycje obronne wokół wysp na Oceanie Spokojnym. Według jego planu V Flota atakować miała Aleuty, a zespół inwazyjny zająć Midway i zniszczyć siły lotnicze na wyspie. Wre dy na Midway miała wysadzić desant II Flota i w liczbie 5000 żołnierzy pokonać stacjonującą tam piechotę morską. Powinno to przyciągnąć amerykańskie lotniskowce na zachód, prosto w pułapkę zastawioną przez zespół inwazyjny. Plan zakończył się klęską Japończyków, ponieważ Amerykanom udało się złamać japoński szyfr – kod purpurowy.

SPIS MAP I REKONSTRUKCJI

Część 1: Wojny w starożytności					
Imperium Hammurabiego	26	Bitwa pod Argenterotum	53	Bitwa pod Grunwaldem	77
Obrona Egiptu	27	Granice w północnej Brytanii	54	Wojny husyckie	78
Bitwa pod Kadesz	28	Królestwa germańskie	55	Europa Wschodnia	79
Bliski Wschód	30	Cesarstwo Bizantyjskie	56	Bitwa pod Pawią	80
Upadek cywilizacji mykeńskiej	31	Powstanie Węgiei; bitwa na Lechowym Polu	58	Ekspansja Imperium Osmańskiego	82
Imperium perskie	32	Część 2: Od wczesnego średniowiecza do ekspansji islamu		Obłężenie Antwerpii	83
Bitwa pod Maratonem	34	Inwazja wikingów na Wyspy Brytyjskie i Francję	60	Bitwa pod Lepanto	84
Inwazja Kserksesa na Grecję	35	Szwedzi (Waregowie) na wschodzie	61	Wielka Armada	85
II wojna peloponeska; kampania na Sycylii	36	Normandia i Wyspy Brytyjskie;		Obłężenie Wiednia	86
Rozkwit Macedonii	37	bitwa pod Hastings	62	Część 4: Królowie i rewolucje	
Imperium Aleksandra Wielkiego	38	Podbój Anglii	63	Wojna trzydziestoletnia	88
Bitwa pod Gaugamelą	39	Bitwa nad rzeką Jarmuk	64	Bitwa pod Breitenfeld	90
Celtowie	40	Ekspansja islamu	65	Wojna trzydziestoletnia	91
Bitwa pod Telamonem	41	Dominacja Seldżuków	66	Angielska wojna domowa	92
Kampanie Hannibala w Italii	42	Bitwa pod Manzikert	67	Cromwell w Irlandii	93
Bitwa pod Zamą; wojny punickie	43	Wyprawy krzyżowe, obłężenie Jerozolimy	68	Bitwa pod Naseby	94
Bitwa pod Magnezją	44	Imperium i kampanie Saladyna	70	Fortyfikacje Göteborga – Dahlbergh; Zdobywanie twierdz – Vauban	95
Imperium Rzymskie 55 p.n.e.	45	Część 3: Wojny średniowiecza i renesansu		Granice pomiędzy koloniami	96
Kampanie Cezara w Galii	46	Podboje mongolskie	72	Europa w latach 1920–1921	125
Obłężenie Alekji	47	Bitwa pod Legnicą 1241	73	Państwa faszystowskie	126
Bitwa pod Akcjum; wojny domowe w Rzymie	48	Kampanie Mongołów w Europie	74	Część 6: Nowoczesna wojna	
Imperium Rzymskie 68; wojny partyjskie	49	Bitwa na równinie Mohi 1241	75	Inwazja na Polskę	128
Imperium Rzymskie 214	50	Baltyk 1200–1400	76	Inwazja na Zachód – Dunkierka	129
Imperium Rzymskie 395	51			Bitwa o Anglię	130
Wróg u bram	52			Podbój Grecji i Krety – operacja „Merkury”	131
				Afryka w czasie II wojny światowej	132
				Operacja „Torch” i El Alamein	133
				Plan „Barbarossa”	134
				Bitwa pod Stalingradem	135
				Ekspansja japońska	136
				Bitwa na Morzu Koralowym	138
				Bitwa o Midway	139
				Bitwa o Atlantyk	140
				Operacja „Bagration”	141
				Lądowanie w Normandii	142
				Przejsięcie przez Ren	144
				Bitwa o Berlin	145
				Sytuacja na Pacyfiku	146
				Nagasaki	147
				Wojna koreańska	148
				Konflikt izraelsko-arabski	149
				Podział Europy	150
				po II wojnie światowej	150
				Kryzys Kubański	151
				Wojny w Wietnamie	152
				Bitwa pod Ap Bac	153
				Wojna w Afganistanie i wojna o Falklandy	154
				I wojna w Zatoce Perskiej – operacja „Pustynna Burza”	155
				Inwazja na Irak i Afganistan	156
				Konflikty XXI wieku	157

Ta książka oferuje nowe i ciekawe spojrzenie na historię – poprzez mapy, na których pokazano najważniejsze wydarzenia w dziejach człowieka. Do każdej mapy dołączono również krótki opis wyjaśniający przedstawiane kwestie, a uproszczony globus pozwala czytelnikowi umiejscowić dane wydarzenie na kuli ziemskiej. Wyczerpujący wstęp nakreśla tło historyczne i analizuje najważniejsze wątki rozwijane w kolejnych rozdziałach.

- Zawiera ponad 170 map przedstawiających graficznie tysiące lat konfliktów zbrojnych.
  - Mapom najważniejszych bitew i wojen towarzyszy dogłębna analiza technik prowadzenia walki.
- Wnikliwe opisy map pomagają lepiej zrozumieć znaczenie najważniejszych wydarzeń.
- Trójwymiarowe plany pokazują sytuację oraz rozmieszczenie wojsk przed i w czasie bitwy.

ISBN 978-83-11-11510-1

9 788311 115101

<http://ksiegarnia.bellona.pl>